

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2018/1673 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 23. listopada 2018.

o borbi protiv pranja novca kaznenopravnim sredstvima

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 83. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) Pranje novca i s njim povezano financiranje terorizma i organiziranog kriminala i dalje su značajni problemi na razini Unije te stoga štetno utječu na integritet, stabilnost i ugled financijskog sektora te ugrožavaju unutarnje tržište i unutarnju sigurnost Unije. Kako bi se ti problemi riješili te dopunila i ojačala primjena Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, ovom se Direktivom nastoji boriti protiv pranja novca sredstvima kaznenog prava, omogućivanjem efikasnije i brže prekogranične suradnju među nadležnim tijelima.
- (2) Mjere donesene isključivo na nacionalnoj razini ili čak na razini Unije, bez uzimanja u obzir međunarodne koordinacije i suradnje, imale bi vrlo ograničen učinak. Mjere koje Unija donosi za borbu protiv pranja novca trebale bi stoga biti kompatibilne s ostalim djelovanjima koja se poduzimaju u međunarodnim forumima i barem jednako stroge kao ta djelovanja.
- (3) Djelovanjem Unije trebalo bi uzeti u obzir preporuke Stručne skupine za financijsko djelovanje i instrumentima drugih međunarodnih organizacija i tijela za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma. Relevantni pravni akti Unije trebali bi, prema potrebi, biti dodatno usklađeni s međunarodnim standardima za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma te širenja oružja, koje je Stručna skupina za financijsko djelovanje donijela u veljači 2012. („revidirane preporuke Stručne skupine za financijsko djelovanje”). Kao potpisnica Konvencije Vijeća Europe o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenoga kaznenim djelom i o financiranju terorizma, Unija bi trebala prenijeti zahtjeve iz te Konvencije u svoj zakonodavni okvir.
- (4) Okvirnom odlukom Vijeća 2001/500/PUP ⁽³⁾ propisuju se zahtjevi u pogledu kriminaliziranja pranja novca. Međutim, ta Okvirna odluka nije u dovoljnoj mjeri sveobuhvatna, a postojeće kriminaliziranje pranja novca nije dovoljno koherentno za djelotvornu borbu protiv pranja novca diljem Unije te dovodi do nedostataka u pogledu izvršavanja i do prepreka za suradnju među nadležnim tijelima u različitim državama članicama.

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 12. rujna 2018. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 11. listopada 2018.

⁽²⁾ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

⁽³⁾ Okvirna odluka Vijeća 2001/500/PUP od 26. lipnja 2001. o pranju novca, identifikaciji, praćenju, zamrzavanju, pljenidbi i oduzimanju imovine i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima (SL L 182, 5.7.2001., str. 1.).

- (5) Definicija kriminalnih aktivnosti koje su predikatna kaznena djela pranja novca trebala bi biti dostatno ujednačena u svim državama članicama. Države članice trebale bi osigurati da se sva kaznena djela za koja se može izreći zatvorska kazna u trajanju utvrđenom u ovoj Direktivi smatraju predikatnim kaznenim djela pranja novca. Osim toga, države članice trebale bi u svaku od kategorija navedenih u ovoj Direktivi uključiti niz kaznenih djela ako to već nije postignuto primjenom navedenih pragova za sankcije. U tom slučaju države članice trebale bi moći odlučiti kako će razgraničiti kaznena djela unutar svake kategorije. Kad kategorija kaznenih djela kao što su terorizam ili kazneno djelo protiv okoliša obuhvaća kaznena djela navedena u pravnim aktima Unije, u ovoj bi se Direktivi trebalo upućivati na te pravne akte. Međutim, države članice trebale bi smatrati da sva kaznena djela iz tih pravnih akata predstavljaju predikatno kazneno djelo pranja novca. Svaki oblik kažnjivog sudjelovanja u počinjenju predikatnog kaznenog djela, kako je kriminalizirano u skladu s nacionalnim pravom, za potrebe ove Direktive također bi se trebao smatrati kriminalnom aktivnošću. U slučajevima u kojima se pravom Unije državama članicama omogućuje da propišu druge sankcije osim kaznenih sankcija, ovom se Direktivom od država članica ne bi trebalo zahtijevati da kaznena djela u tim slučajevima klasificiraju kao predikatna kaznena djela za potrebe ove Direktive.
- (6) Upotreba virtualnih valuta predstavlja nove rizike i izazove kad je riječ o borbi protiv pranja novca. Države članice trebale bi osigurati da se tim rizicima pristupa na odgovarajući način.
- (7) Zbog učinka kaznenih djela pranja novca koje počinje nositelji javnih dužnosti na javnu sferu i na integritet javnih institucija, države članice trebale bi moći razmotriti uvođenje strožih kazni za nositelje javnih dužnosti u svojim nacionalnim okvirima u skladu sa svojom pravnom tradicijom.
- (8) Porezna kaznena djela povezana s izravnim i neizravnim porezima trebala bi biti obuhvaćena definicijom kriminalne aktivnosti, u skladu s revidiranim preporukama Stručne skupine za financijsko djelovanje. S obzirom na to da se u svakoj državi članici različita porezna kaznena djela mogu smatrati kriminalnom aktivnošću kažnjivom sankcijama iz ove Direktive, definicije poreznih kaznenih djela mogle bi se razlikovati u nacionalnom pravu. Cilj ove Direktive, međutim, nije usklađivanje definicija poreznih kaznenih djela u nacionalnom pravu.
- (9) U kaznenim postupcima u vezi s pranjem novca države članice trebale bi si pomagati na najširi mogući način te osigurati da se informacije razmjenjuju na pravodoban i djelotvoran način u skladu s nacionalnim pravom i postojećim pravnim okvirom Unije. Razlike između definicija predikatnih kaznenih djela u nacionalnom pravu ne bi trebale sprečavati međunarodnu suradnju u kaznenim postupcima u vezi s pranjem novca. Trebalo bi ojačati suradnju s trećim zemljama, osobito poticanjem i podupiranjem uspostave učinkovitih mjera i mehanizama za borbu protiv pranja novca i osiguravanjem bolje međunarodne suradnje u tom području.
- (10) Ova se Direktiva ne primjenjuje na pranje novca koje uključuje imovinu stečenu kaznenim djelima koja štete financijskim interesima Unije, na koje se primjenjuju posebna pravila utvrđenima u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾. Time se ne dovodi u pitanje mogućnost država članica da ovu Direktivu i Direktivu (EU) 2017/1371 prenesu s pomoću jednog sveobuhvatnog okvira na nacionalnoj razini. U skladu s člankom 325. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) radi suzbijanja prijevара koje utječu na financijske interese Unije države članice trebaju poduzimati iste mjere koje poduzimaju radi suzbijanja prijevара koje su usmjerene protiv njihovih vlastitih financijskih interesa.
- (11) Države članice trebale bi osigurati da određene vrste aktivnosti pranja novca budu kažnjive i kad ih je počinio počinitelj kriminalne aktivnosti kojom je ta imovina stečena (pranje novca za osobne potrebe). U takvim slučajevima, ako aktivnost pranja novca ne predstavlja samo posjedovanje ili uporabu imovine, već uključuje i prijenos, konverziju, skrivanje ili prikrivanje prave prirode imovine te dovodi do daljnje štete u odnosu na onu koja je već nastala uslijed kriminalne aktivnosti, na primjer stavljanjem u promet imovine stečene kriminalnom aktivnošću čime se prikriva njezino nezakonito podrijetlo, ta bi aktivnost pranja novca trebala biti kažnjiva.

⁽¹⁾ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevара počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

- (12) Kako bi kaznenopravne mjere bile učinkovite protiv pranja novca, osuđujuću bi presudu trebalo moći donijeti, a da pritom nije potrebno točno utvrditi kojom je kriminalnom aktivnošću imovina stečena ili da nije potrebno da postoji prethodna ili istodobna osuđujuća presuda za tu kriminalnu aktivnost, uzimajući u obzir sve relevantne okolnosti i dokaze. Države članice trebale bi moći to osigurati i na druge načine, osim zakonodavstvom, u skladu sa svojim nacionalnim pravnim sustavima. Kazneni progon za pranje novca ne bi trebao biti otežan ni činjenicom da je kriminalna aktivnost počinjena u drugoj državi članici ili u trećoj zemlji, pod uvjetima utvrđenima u ovoj Direktivi.
- (13) Cilj je ove Direktive kriminalizirati pranje novca ako je počinjeno s namjerom i sa znanjem da je imovina stečena kriminalnom aktivnošću. U tom kontekstu u ovoj Direktivi ne bi trebalo razlikovati situacije u kojima je imovina stečena izravno od kriminalne aktivnosti i situacije u kojima je stečena neizravno od kriminalne aktivnosti, u skladu sa širokom definicijom „imovinske koristi” kako je utvrđena u Direktivi 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾. U svakom slučaju, pri razmatranju je li imovina stečena kriminalnom aktivnošću i je li osoba to znala, u obzir bi se trebale uzeti posebne okolnosti slučaja, kao što je činjenica da je vrijednost imovine neproporcionalna u odnosu na zakonit prihod optužene osobe te da je kriminalna aktivnost počinjena u istom vremenskom razdoblju u kojem je stečena imovina. Namjera ili znanje o djelu može se utvrditi na temelju objektivnih, činjeničnih okolnosti. S obzirom na to da se ovom Direktivom predviđaju minimalna pravila u pogledu definicije kaznenih djela i sankcija u području pranja novca, države članice slobodne su donijeti ili zadržati stroža kaznenopravna pravila u ovom području. Države članice trebale bi moći propisati, na primjer, da se pranje novca počinjeno iz, nesvjesnog ili svjesnog nehaja, smatra kaznenim djelom. Upućivanja u ovoj Direktivi na pranje novca počinjeno nehajno trebala bi se smatrati takvima za države članice koje kriminaliziraju takvo postupanje.
- (14) Kako bi se odvrćalo od pranja novca diljem Unije, države članice trebale bi osigurati da se ono kažnjava najdužom kaznom zatvora u trajanju od najmanje četiri godine. Tom obvezom ne dovodi se u pitanje individualizacija i primjena kazni te izvršavanje presuda u skladu s konkretnim okolnostima svakog pojedinačnog slučaja. Države članice trebale bi propisati i dodatne sankcije ili mjere, na primjer novčane kazne, privremeno ili trajno ukidanje pristupa javnom financiranju, uključujući postupke javnog nadmetanja, bespovratna sredstva i koncesije, privremenu zabranu obavljanja poslovnih djelatnosti ili privremenu zabranu kandidiranja za izabrane dužnosnike ili javne dužnosti. Ovom se obvezom ne dovodi u pitanje diskrecijsko pravo suca ili suda da odluči trebaju li se nametnuti određene sankcije ili mjere, uzimajući pritom u obzir sve okolnosti konkretnog slučaja.
- (15) Iako ne postoji obveza povećanja kazne, države članice trebale bi osigurati da pri izricanju kazni počiniteljima sudac ili sud može u obzir uzeti otegotne okolnosti utvrđene u ovoj Direktivi. Sudac ili sud i dalje ima diskrecijsko pravo odlučiti hoće li povećati kaznu zbog određenih otegotnih okolnosti, uzimajući pritom u obzir sve činjenice konkretnog slučaja. Države članice ne bi trebale biti obvezan da predvide otegotnu okolnost kad su u nacionalnom pravu kaznena djela, utvrđena u Okvirnoj odluci 2008/841/PUP ⁽²⁾ ili kaznena djela koja su počinile fizičke osobe u svojstvu obveznika u obavljanju profesionalnih djelatnosti, kažnjiva kao zasebna kaznena djela te to može dovesti do strožih sankcija.
- (16) Zamrzavanjem i oduzimanjem predmeta i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima uklanjaju se financijski poticaji za počinjenje kaznenih djela. Direktivom 2014/42/EU utvrđuju se minimalna pravila o zamrzavanju i oduzimanju predmeta i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima u kaznenim stvarima. Tom se Direktivom također zahtjeva od Komisije da podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o njezinoj provedbi i po potrebi iznosi prijedloge. Države članice trebale bi osigurati barem zamrzavanje i oduzimanje predmeta i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima u svim slučajevima predviđenima u Direktivi 2014/42/EU. Države članice trebale bi i ozbiljno razmotriti mogućnost oduzimanja u svim slučajevima u kojima se kazneni postupak ne može pokrenuti ili zaključiti, među ostalim u slučajevima kad je počinitelj preminuo. Kako su to zahtijevali Europski parlament i Vijeće u izjavi uz Direktivu 2014/42/EU, Komisija će podnijeti izvješće u kojem se analizira izvedivost i moguće koristi od uvođenja daljnjih zajedničkih pravila o oduzimanju imovine koja potječe od aktivnosti kriminalne prirode, uključujući kad za te aktivnosti nije osuđena određena osoba odnosno određene osobe. Takva analiza uzet će u obzir razlike između pravnih tradicija i sustava država članica.

⁽¹⁾ Direktiva 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o zamrzavanju i oduzimanju predmeta i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima u Europskoj uniji (SL L 127, 29.4.2014., str. 39.).

⁽²⁾ Okvirna odluka Vijeća 2008/841/PUP od 24. listopada 2008. o borbi protiv organiziranog kriminala (SL L 300, 11.11.2008., str. 42.).

- (17) S obzirom na mobilnost počinitelja i imovinske koristi ostvarene kriminalnim aktivnostima te složene prekogranične istrage potrebne za borbu protiv pranja novca, sve bi države članice trebale utvrditi svoju nadležnost kako bi nadležnim tijelima omogućile istragu i kazneni progon takvih aktivnosti. Države članice stoga bi trebale osigurati da njihova nadležnost uključuje situacije u kojima je kazneno djelo počinjeno sredstvima informacijske i komunikacijske tehnologije s njihova područja, bez obzira na to nalazi li se takva tehnologija na njihovu području ili ne.
- (18) Na temelju Okvirne odluke 2009/948/PUP⁽¹⁾ i Odluke Vijeća 2002/187/PUP⁽²⁾, nadležna tijela dvije države članice ili više njih koja vode paralelne kaznene postupke u pogledu istih činjenica koje uključuju istu osobu trebaju, uz pomoć Eurojusta, stupiti u izravna savjetovanja, naročito kako bi se osigurao kazneni progon svih kaznenih djela obuhvaćena ovom Direktivom.
- (19) Kako bi se osigurala uspješna istraga i kazneni progon kaznenih djela pranja novca, oni koji su odgovorni za istragu ili kazneni progon takvih kaznenih djela trebali bi imati mogućnost upotrebe učinkovitih istražnih alata poput onih koji se upotrebljavaju u borbi protiv organiziranog kriminala ili drugih teških kaznenih djela. Time bi trebalo osigurati da su na raspolaganju dostatan broj zaposlenika i ciljano osposobljavanje, resursi i suvremen tehnološki kapacitet. Upotreba takvih alata u skladu s nacionalnim pravom trebala bi biti ciljana i njome bi se u obzir trebalo uzeti načelo proporcionalnosti te priroda i ozbiljnost kaznenih djela koja se istražuju i poštovati pravo na zaštitu osobnih podataka.
- (20) Ova bi Direktiva trebala zamijeniti određene odredbe iz Okvirne odluke 2001/500/PUP za države članice za koje je ova Direktiva obvezujuća.
- (21) Ovom se Direktivom poštuju načela priznata člankom 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), temeljna prava i slobode i načela koja su posebno priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, uključujući ona utvrđena u njezinim glavama II., III., V. i VI., koja među ostalim obuhvaćaju pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života te pravo na zaštitu osobnih podataka, načela zakonitosti i razmjernosti kaznenih djela i kazni, što obuhvaća i zahtjeve preciznosti, jasnoće i predvidivosti u kaznenom pravu, pretpostavku nedužnosti, kao i pravo osumnjičenih i optuženih osoba na pristup odvjetniku, pravo osobe da ne inkriminira samu sebe i pravo na pošteno suđenje. Ova Direktiva mora se provoditi u skladu s tim pravima i načelima, uzimajući u obzir i Europsku konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima te druge obveze povezane s ljudskim pravima u skladu s međunarodnim pravom.
- (22) S obzirom na to da cilj ove Direktive, primjenu djelotvornih, proporcionalnih i odvraćajućih kazni na pranje novca u svim državama članicama, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka ove Direktive on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (23) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog UEU-u i UFEU-u, i ne dovodeći u pitanje članak 4. tog protokola, Ujedinjena Kraljevina i Irska ne sudjeluju u donošenju ove Direktive, te ona za njih nije obvezujuća niti se na njih primjenjuje.
- (24) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. Okvirna odluka 2001/500/PUP i dalje je obvezujuća i primjenjuje se na Dansku,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Direktivom utvrđuju minimalna pravila u pogledu definicije kaznenih djela i sankcija u području pranja novca.

⁽¹⁾ Okvirna odluka Vijeća 2009/948/PUP od 30. studenoga 2009. o sprečavanju i rješavanju sporova o izvršavanju nadležnosti u kaznenim postupcima (SL L 328, 15.12.2009., str. 42.).

⁽²⁾ Odluka Vijeća 2002/187/PUP od 28. veljače 2002. kojom se osniva Eurojust s ciljem jačanja borbe protiv teških kaznenih djela (SL L 63, 6.3.2002., str. 1.).

2. Ova se Direktiva ne primjenjuje na pranje novca u pogledu imovine stečene kaznenim djelima koja štete financijskim interesima Unije, na koje se primjenjuju posebna pravila utvrđena u Direktivi (EU) 2017/1371.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Direktive, primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „kriminalna aktivnost” znači svaka vrsta kriminalnog sudjelovanja u počinjenju bilo kojeg kaznenog djela, koje je prema nacionalnom pravu kažnjivo oduzimanjem slobode ili nalogom za pritvaranje u najduljem trajanju od više od jedne godine ili, kad je riječ o državama članicama u čijim je pravnim sustavima predviđen minimalni prag za kaznena djela, bilo kojeg kaznenog djela kažnjivog oduzimanjem slobode ili nalogom za pritvaranje u trajanju od najmanje šest mjeseci. U svakom slučaju, kaznena djela unutar sljedećih kategorija smatraju se kriminalnom aktivnošću:
 - (a) sudjelovanje u organiziranoj kriminalnoj skupini i reketarenje, uključujući sva kaznena djela navedena u Okvirnoj odluci Vijeća 2008/841/PUP;
 - (b) terorizam, uključujući sva kaznena djela navedena u Direktivi (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
 - (c) trgovanje ljudima i krijumčarenje migranata, uključujući sva kaznena djela navedena u Direktivi 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ i Okvirnoj direktivi Vijeća 2002/946/PUP ⁽³⁾;
 - (d) seksualno iskorištavanje, uključujući sva kaznena djela navedena u Direktivi 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾;
 - (e) nedopušteno trgovanje opojnim drogama i psihotropnim tvarima, uključujući sva kaznena djela navedena u Okvirnoj odluci Vijeća 2004/757/PUP ⁽⁵⁾;
 - (f) nedopušteno trgovanje oružjem;
 - (g) nedopušteno trgovanje ukradenom robom i drugom robom;
 - (h) korupcija, uključujući sva kaznena djela navedena u Konvenciji o borbi protiv korupcije u kojoj sudjeluju službenici Europskih zajednica ili službenici država članica Europske unije ⁽⁶⁾ i Okvirnoj odluci Vijeća 2003/568/PUP ⁽⁷⁾;
 - (i) prijevarama, uključujući sva kaznena djela navedena u Okvirnoj odluci Vijeća 2001/413/PUP ⁽⁸⁾;

⁽¹⁾ Direktiva (EU) 2017/541 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017. o suzbijanju terorizma i zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP i o izmjeni Odluke Vijeća 2005/671/PUP (SL L 88, 31.3.2017., str. 6.).

⁽²⁾ Direktiva 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njegovih žrtava te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2002/629/PUP (SL L 101, 15.4.2011., str. 1.).

⁽³⁾ Okvirna odluka Vijeća 2002/946/PUP od 28. studenoga 2002. o jačanju kaznenopravnog okvira za sprečavanje pomaganja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka (SL L 328, 5.12.2002., str. 1.).

⁽⁴⁾ Direktiva 2011/93/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, te o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2004/68/PUP (SL L 335, 17.12.2011., str. 1.).

⁽⁵⁾ Okvirna odluka Vijeća 2004/757/PUP od 25. listopada 2004. o utvrđivanju minimalnih odredaba vezanih za elemente kaznenih djela i sankcija u području nezakonite trgovine drogama (SL L 335, 11.11.2004., str. 8.).

⁽⁶⁾ Akt Vijeća od 26. svibnja 1997. o sastavljanju na temelju članka K.3 stavka 2. točke (c) Ugovora o Europskoj uniji Konvencije o borbi protiv korupcije u kojoj sudjeluju službenici Europskih zajednica ili službenici država članica Europske unije (SL C 195, 25.6.1997., str. 1.).

⁽⁷⁾ Okvirna odluka Vijeća 2003/568/PUP od 22. srpnja 2003. o borbi protiv korupcije u privatnom sektoru (SL L 192, 31.7.2003., str. 54.).

⁽⁸⁾ Okvirna odluka Vijeća 2001/413/PUP od 28. svibnja 2001. o borbi protiv prijevarama i krivotvorenja bezgotovinskih sredstava plaćanja (SL L 149, 2.6.2001., str. 1.).

- (j) krivotvorenje valute, uključujući sva kaznena djela navedena u Direktivi 2014/62/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
 - (k) krivotvorenje i piratstvo proizvoda;
 - (l) kaznena djela protiv okoliša, uključujući sva kaznena djela navedena u Direktivi 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ ili Direktivi 2009/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾;
 - (m) ubojstvo, teška tjelesna ozljeda;
 - (n) otmica, protupravno oduzimanje slobode i uzimanje talaca;
 - (o) razbojništvo ili krađa;
 - (p) krijumčarenje;
 - (q) porezna kaznena djela povezana s izravnim i neizravnim porezima, kako su utvrđena nacionalnim pravom;
 - (r) iznuda;
 - (s) krivotvorenje;
 - (t) piratstvo;
 - (u) trgovanje na temelju povlaštenih informacija i manipuliranje tržištem, uključujući sva kaznena djela navedena u Direktivi 2014/57/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾;
- v. kiberkriminal, uključujući sva kaznena djela navedena u Direktivi 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾.
2. „imovina” znači imovina svake vrste, bilo fizička ili ne, pokretna ili nepokretna, materijalna ili nematerijalna te pravni dokumenti ili instrumenti u bilo kojem obliku uključujući elektronički ili digitalni, kojima se dokazuje vlasništvo nad imovinom ili udjel u imovini te vrste;
3. „pravna osoba” znači svaki subjekt koji prema mjerodavnom pravu ima pravnu osobnost, uz iznimku država ili javnih tijela pri izvršavanju javnih ovlasti te javnih međunarodnih organizacija.

Članak 3.

Kaznena djela pranja novca

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se sljedeće postupanje, ako je počinjeno s namjerom, bude kažnjivo kao kazneno djelo::
- (a) konverzija ili prijenos imovine, kada se zna da je ta imovina stečena kriminalnom aktivnošću u svrhu skrivanja ili prikrivanja nezakonitog podrijetla imovine ili pomaganja bilo kojoj osobi koja sudjeluje u počinjenju takve aktivnosti u izbjegavanju pravnih posljedica djelovanja te osobe;
 - (b) skrivanje ili prikrivanje prave prirode, izvora, lokacije, raspolaganja, kretanja, prava povezanih s imovinom ili vlasništva nad imovinom, kad se zna da je ta imovina stečena kriminalnom aktivnošću;
 - (c) stjecanje, posjedovanje ili upotreba imovine, ako se u vrijeme primitka zna da je ta imovina stečena kriminalnom aktivnošću.
2. Države članice mogu poduzeti potrebne mjere kako bi osigurale da je postupanje iz stavka 1. kažnjivo kao kazneno djelo ako je počinitelj sumnjao ili trebao znati da imovina potječe od kriminalne aktivnosti.

⁽¹⁾ Direktiva 2014/62/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o kaznenopravnoj zaštiti eura i drugih valuta od krivotvorenja, kojom se zamjenjuje Okvirnu odluku Vijeća 2000/383/PUP (SL L 151, 21.5.2014., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava (SL L 328, 6.12.2008., str. 28.).

⁽³⁾ Direktiva 2009/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o izmjeni Direktive 2005/35/EZ o onečišćenju s brodova i uvođenju sankcija za kršenja (SL L 280, 27.10.2009., str. 52.).

⁽⁴⁾ Direktiva 2014/57/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o kaznenopravnim sankcijama za zlouporabu tržišta (Direktiva o zlouporabi tržišta) (SL L 173, 12.6.2014., str. 179.).

⁽⁵⁾ Direktiva 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. kolovoza 2013. o napadima na informacijske sustave i o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2005/222/PUP (SL L 218, 14.8.2013., str. 8.).

3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale:
- (a) da prethodna ili istodobna osuđujuća presuda za kriminalne aktivnosti od kojih potječe imovina nije preduvjet za osuđujuću presudu za kaznena djela iz stavaka 1. i 2.;
 - (b) da je moguće donijeti osuđujuću presudu za kaznena djela iz stavaka 1. i 2. ako se utvrdi da imovina potječe od kriminalne aktivnosti, a da pritom nije potrebno utvrditi sve činjenične elemente ili sve okolnosti u vezi s tom kriminalnom aktivnošću, među ostalim identitet počinitelja;
 - (c) da se kaznena djela iz stavaka 1. i 2. odnose i na imovinu koja potječe od postupanja koje se dogodilo na državnom području druge države članice ili treće zemlje, ako bi to postupanje predstavljalo kriminalnu aktivnost da je počinjeno u matičnoj državi.
4. U slučaju iz stavka 3. točke (c) ovog članka, države članice mogu dodatno zahtijevati da predmetno postupanje predstavlja kazneno djelo u skladu s nacionalnim pravom druge države članice ili treće zemlje u kojoj je kazneno djelo počinjeno, osim ako to postupanje predstavlja jedno od kaznenih djela iz članka 2. stavka 1. točaka od (a) do (e) i točke (h) koja su definirana u mjerodavnom pravu Unije.
5. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da je postupanje iz stavka 1. točaka (a) i (b) kažnjivo kao kazneno djelo kad su počinitelji osobe koje su počinile kriminalnu aktivnost kojom je imovina stečena ili su sudjelovale u toj aktivnosti.

Članak 4.

Pomaganje, poticanje i pokušaj

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su pomaganje, poticanje te pokušaj počinjenja kaznenog djela iz članka 3. stavaka 1. i 5. kažnjivi kao kazneno djelo.

Članak 5.

Kazne za fizičke osobe

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su kaznena djela iz članaka 3. i 4. kažnjiva djelotvornim, razmjernim i odvrćajućim kaznama.
2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su kaznena djela iz članka 3. stavaka 1. i 5. kažnjiva kaznom zatvora u maksimalnom trajanju od najmanje četiri godine.
3. Države članice poduzimaju i potrebne mjere kako bi osigurale da se na fizičke osobe koje su počinile kaznena djela iz članaka 3. i 4. prema potrebi primjenjuju dodatne sankcije ili mjere.

Članak 6.

Otegotne okolnosti

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se u pogledu postupanja iz članka 3. stavaka 1. i 5. i članka 4. sljedeće okolnosti trebaju smatrati otegotnim okolnostima:
 - (a) kazneno djelo počinjeno je u okviru kriminalne organizacije u smislu Okvirne odluke Vijeća 2008/841/PUP; ili
 - (b) počinitelj je sam obveznik u smislu članka 2. Direktive (EU) 2015/849 te je počinio kazneno djelo pri obavljanju svojih profesionalnih djelatnosti.
2. Države članice mogu odrediti da se u pogledu postupanja iz članka 3. stavaka 1. i 5. i članka 4. sljedeće okolnosti trebaju smatrati otegotnim okolnostima:
 - (a) ako oprana imovina ima znatnu vrijednost; ili
 - (b) ako oprana imovina potječe od jednog od kaznenih djela iz članka 2. stavka 1. točaka od (a) do (e) i točke (h).

Članak 7.

Odgovornost pravnih osoba

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravne osobe mogu smatrati odgovornima za bilo koje od kaznenih djela iz članka 3. stavaka 1. i 5. i članka 4. koje je u njihovu korist počinila bilo koja osoba koja je djelovala pojedinačno ili kao dio tijela te pravne osobe i koja ima vodeću poziciju u okviru pravne osobe, na temelju bilo čega od sljedećeg:
 - (a) ovlaštenja za zastupanje pravne osobe;

- (b) ovlaštenja za donošenje odluka u ime pravne osobe; ili
- (c) ovlaštenja za provođenje kontrole u okviru pravne osobe.

2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravne osobe mogu smatrati odgovornima kada je nedostatak nadzora ili kontrole od strane osobe iz stavka 1. ovog članka omogućio počinjenje, od strane osobe koja je podređena toj osobi, bilo kojeg kaznenog djela iz članka 3. stavaka 1. i 5. i članka 4. u korist te pravne osobe.

3. Odgovornost pravnih osoba u skladu sa stavcima 1. i 2. ovog članka ne isključuje pokretanje kaznenih postupaka protiv fizičkih osoba koje su počinitelji ili poticatelji kaznenih djela iz članka 3. stavaka 1. i 5. i članka 4. ili pomagači u tim kaznenim djelima.

Članak 8.

Sankcije za pravne osobe

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravna osoba koja je odgovorna na temelju članka 7. može kazniti djelotvornim, proporcionalnim i odvraćajućim sankcijama, što uključuje kaznene novčane kazne ili novčane kazne koje nisu kaznene te mogu uključivati i druge sankcije, kao što su:

- (a) ukidanje prava na javne naknade ili pomoć;
- (b) privremeno ili trajno isključenje iz pristupa javnom financiranju, uključujući postupke javnog nadmetanja, bespovratna sredstva i koncesije;
- (c) privremena ili trajna zabrana obavljanja poslovnih djelatnosti;
- (d) stavljanje pod sudski nadzor;
- (e) sudski nalog za likvidaciju;
- (f) privremeno ili trajno zatvaranje objekata koji su se upotrebljavali za počinjenje kaznenog djela.

Članak 9.

Oduzimanje imovinske koristi i predmeta

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale, prema potrebi, da njihova nadležna tijela u skladu s Direktivom 2014/42/EU zamrznu ili oduzmu imovinsku korist ostvarenu počinjenjem ili doprinosom počinjenju bilo kojeg kaznenog djela iz ove Direktive ili predmete koji su se pritom koristili ili ih se pritom namjeravalo koristiti.

Članak 10.

Nadležnost

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi utvrdila svoju nadležnost za kaznena djela iz članaka 3. i 4. ako je:

- (a) kazneno djelo u cijelosti ili djelomično počinjeno na njezinu državnom području;
- (b) počinitelj njezin državljanin.

2. Država članica obavješćuje Komisiju ako odluči proširiti svoju nadležnost nad kaznenim djelima iz članaka 3. i 4. koja su počinjena izvan njezina državnog područja ako je:

- (a) uobičajeno boravište počinitelja na njezinu državnom području;
- (b) kazneno djelo počinjeno u korist pravne osobe s poslovnim nastanom na njezinu državnom području.

3. Ako je za kazneno djelo iz članaka 3. i 4. nadležno više od jedne države članice i ako svaka od dotičnih država članica može valjano kazneno goniti na temelju istih činjenica, predmetne države članice surađuju kako bi odlučile koja će od njih kazneno goniti počinitelja radi objedinjavanja postupaka u jednoj državi članici.

U obzir se uzimaju sljedeći faktori:

- (a) državno područje države članice na kojem je počinjeno kazneno djelo;
- (b) državljanstvo ili boravište počinitelja;
- (c) zemlja podrijetla žrtve ili žrtava; i
- (d) područje na kojem je počinitelj pronađen.

Predmet se po potrebi i u skladu s člankom 12. Okvirne odluke 2009/948/PUP upućuje Eurojustu.

Članak 11.**Istražne mjere**

Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi osigurala da djelotvorni istražni instrumenti, poput onih koje se koriste u borbi protiv organiziranog kriminala ili drugih teških kaznenih djela, budu dostupne osobama, jedinicama ili službama nadležnima za istragu ili kazneni progon kaznenih djela iz članka 3. stavaka 1. i 5. i članka 4.

Članak 12.**Zamjena određenih odredaba Okvirne odluke 2001/500/PUP**

Članak 1. točka (b) i članak 2. Okvirne odluke 2001/500/PUP zamjenjuje se u odnosu na države članice koje obvezuje ova Direktiva, ne dovodeći u pitanje obveze tih država članica u pogledu roka za prenošenje te Okvirne odluke u nacionalno pravo.

U odnosu na države članice koje obvezuje ova Direktiva, upućivanja na odredbe Okvirne odluke 2001/500/PUP iz prvog podstavka smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu.

Članak 13.**Prenošenje u nacionalno zakonodavstvo**

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom do 3. prosinca 2020. One o tome odmah obavješćuju Komisiju..

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 14.**Izvješćivanje**

Komisija do 3. prosinca 2022. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće u kojem se procjenjuje u kojoj su mjeri države članice poduzele potrebne mjere za usklađivanje s ovom Direktivom.

Komisija do 3. prosinca 2023. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće u kojem ocjenjuje dodanu vrijednost ove Direktive u pogledu borbe protiv pranja novca kao i njezin učinak na temeljna prava i slobode. Komisija na temelju tog izvješća po potrebi podnosi zakonodavni prijedlog za izmjenu ove Direktive. Komisija u obzir uzima informacije koje su pružile države članice.

Članak 15.**Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 16.**Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Strasbourgu 23. listopada 2018.

Za Europski parlament

Predsjednik

A. TAJANI

Za Vijeće

Predsjednica

K. EDTSTADLER